

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

§. II. Quo tempore, & quid sibi meruerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

operations proprie merito.

ex Trid. sess. 6. cap. 7. ubi Christus dicitur causa meritoria nostrae justificationis. Denique ex conditionibus meriti, quae actibus Christi perfectissime conveniunt.

47. Etiam per actus amoris Dei ac virtutum moralium immo per quoslibet actus liberos.

Dico II. Christus meruit per actum dilectionis tam Dei quam proximi, per actus virtutum moralium etiam praecipuos, immo per quoslibet actus liberos. Ratio generalis est: quia omnibus illis potuerunt convenire conditiones meriti: cum actus etiam praecipui essent Christo liberi: actus quoque virtutum moralium aut ex objecto indifferentes dirigerentur à Christo per virtutem supernaturalem ad gloriam Patris. Immo etiam hoc secluso videntur actus in se honesti, etsi forte naturales, (secus foret de indifferentibus ex objecto & fine) fuisse in Christo meritorii, Unione hypostatica seu dignitate personali supplete actus supernaturalitatem: sicut etiam dignitas personae aequalem valorem omnibus actibus, etsi alioquin in se inaequaliter perfectis conciliavit. Vide Suarez disp. 39. sect. 2.

48. An per actum fructus beatitudinis, probabiliter disputatur.

Solum est difficultas de actu dilectionis Dei, qui consequens visionem beatificam juxta plerosque Doctores non erat liber à necessitate, adeoque nec meritorius. Et quamvis liber foret adhuc videtur posse dubitari, an in Christo fuerit meritorius: eo quod etsi is foret viator, actus tamen ille non competeret ei quae viatori, sed quae comprehensori. Supposita tamen libertate ex parte operis, non improbabilius ei posset concedi vis meritoria, dicendo ad hoc sufficere, ut in operante simpliciter reperitur status viae, etsi alioquin actus ipse ad viam non pertineat. Unde ad hoc inclinat Scotus d. 18. n. 9. Ac n. 10. in fine movens dubium, an fructus respectu Verbi in se seu ipsius Deitatis sit actus meritorius, vel actus ille ut tendit in objecta alia relucens in Verbo; Respondet: posset dici, quod utroque modo, & maxime ut actus tendit in alia objecta à Deo visa & dilecta ibi; in qua tendentia clarius apparet libertas. Tandemque conclusit: Eligatur via magis gratia. Itaque si quis eligere malit, Christum non meruisse per amorem beatificum ut sic, adhuc dicere posset cum Doctoribus passim ipsum meruisse per alium saltem actum amoris Dei, sive naturalem (ut vult Praepositus) sive supernaturalem, quo volebat Deo bona extrinseca, v. g. laudem creaturarum &c. (ut vult Lopez) aut certe supernaturalem, qui consequeretur scientiam Christo infusam in proprio genere, adeo sit tum duplex notitia, tum duplex Dei amor supernaturalis in Christo fuerit ut Suarez sup.

§. II.

Quo tempore, & quid sibi meruerit?

Dico III. Christus meruit toto tempore vitae mortalis, scilicet ab instanti conceptionis usque ad instanti mortis. Ita communiter Doctores. Ratio est: quia isto tempore duravit in Christo status viatoris ad meritum requisitus; nec aliquid etiam in somno effluxisse sine merito, satis persuadet Christi perfectio. Deinde toto tempore praefato habuit potentias expeditas, & à phantasmate independentes, ac in operando infatigabiles. Unde etiam meruit in iplo instanti conceptionis, in quo utique habebat potentias expeditas & principia merendi. De ipso instanti mortis dicendum, quod Christus in illo meruerit, si sit vitae intrinsicum; non meruerit, si extrinsecum: de quo Philosophi variant, nec sacri Doctores fuerunt solliciti, dum Christum asserunt per mortem nobis meruisse.

49. Meruit jugiter ab instanti conceptionis inclusivè usque ad instanti mortis exclusivè, si sit extrinsecum; alius etiam inclusivè.

Unde nec meruit Christus per vulnus laterale, utpote juxta textum Scripturae & Clementinam unicam de summa Trinit. inflictum post mortem; sed meruit per liberam illius praevisi in vita acceptationem, sui que oblationem ad illud post mortem sustinendum. Et hoc modo explicari potest Leo Papa Epist. 4. cap. 6. Ambrosius l. 10. in Lucam cap. 23. Et quod canit Ecclesia, Christum vulneratum mucrone divo lanceae, atque ut nos lavaret crimine seu fordibus criminum, mansisse unda & sanguine. Scilicet quod susceptio istius vulneris fuerit meritoria objective, non formaliter. Vel etiam explicari posset de significatione mystica aquae & sanguinis, quae ex latere Christi effluerunt, quod significarent duo principalia Sacramenta, Baptismi & Eucharistiae: quibus tamen efficaciam constat esse collatam ex merito & passione Christi viventis.

50. Non meruit proinde per susceptionem vulneris lateralis.

Dices: Christus etiam nunc orat sive interpellat pro nobis; ut dicitur ad Rom. 8. ad Heb. 7. & 1. Ioan. 2. quidquid Vasquez illas Scripturas ad sensum improprium detorqueat, existimans Christum nunc tantum interpretativè pro nobis orare, quatenus sanguis & vulnera sunt patri praesentia, eumque ad misericordiam flectunt. Ex hoc autem sequi videtur, eum etiam post mortem mereri, scilicet exauditionem. Resp. admissio Antec. Neg. Conseq. quia Christus in via meruit, ut in caelo orans semper exaudiretur. Alioquin oblatione corporis sui omnia (adeoque & meritum) consummavit, juxta Apostolum ad Heb. 10. Quod si quis vellet orationem

51. Etiam in caelo pro nobis, citra novum meritum.

nem sumere; ut significet manifestationem desiderii ad obtinendam rem, cujus collatio non est in potestate physica vel morali petentis seu desiderantis, rectè sequeretur Christum in cælo non orare. Sed gratis ita sumitur. Et alioquin juxta hunc sententiam Christus nequidem in terris orasset.

52.
Non meruit
gloriam essen-
tialiam
aut gratiam.

DICO IV. Christus non meruit visionem vel fruitionem beatificam, aut gratiam sanctificantem, aliave principia ad dictos actus requisita: bene tamen gloriam corporis, nominis sui exaltationem, resurrectionem, ascensionem, ac januæ cælestis relevationem. Quò etiam pertinent dotes corporis gloriosi, potestas judicis, exaltatio nominis pgr testimonia in baptismo ac transfiguratione &c. Ita communiter Doctores.

Prima pars contra Nonnullos probatur: quia alioquin debuissent in Christo aliqui actus præcedere, quibus ista meruisset: sed hoc non contingit; cum isti actus, utpotè perfectissimi, fuerint omnium primi: maximè cum equidem oportuisset alios actus, qui præcessissent, datos esse sine merito, ne alioquin procedatur in infinitum: quare congruebat, ut primi omnium inessent sine merito, qui erant perfectissimi, & Christo equidem connaturaliter quasi debebant. Ex quo idem patet de visionis & fruitionis principis, quæ adhuc minùs debuerunt cadere sub merito. Et de gratia sanctificante est speciale, quòd sit principium meriti etiam in Christo, adeòque juxta commune axiomata non cadat sub merito. Alioquin non apparet repugnantia in hoc, quòd Christus meruisset gloriam essentialiam, si videlicet priùs naturà eliciuisset actum amoris consequentem scientiam abstractivam Dei, & dependenter ab illo seu ob illum obtinuisset eodem instanti temporis, sed posteriori instanti naturæ, gloriam essentialiam: non enim requiritur temporalis antecessio meriti ad præmiun, sed sufficit prioritas naturæ. Immo & ipsam gratiam de absoluta potentia mereri potuisset per hujusmodi actum, supposito scilicet priùs naturà ipsà Unione hypostaticà, quæ volente Deo sufficere potuisset ad meritum condignum ex parte operantis, etiam abstrahendo à gratia habituali.

53.
Meruit ta-
men sibi
gloriam
corporis, ex-
altationem
nominis &c.

Secunda pars est contra Calvinum & alios Hæreticos, qui dicunt Christum nihil sibi, sed totum nobis meruisse. Probatur ex Scriptura, junctà præsertim Patrum Expositione, Luca ult. *Nonne hæc oportuit fieri Christi, & ita intrare in gloriam suam?* Ad Philipp. 2. *Humiliavit semetipsum &c. Propter quod & Deus exaltavit illum &c. Ad Hebr. 2. Videmus Iesum propter passionem mortis gloriæ & honore coronatum.* Et alibi. Ratio est: quia Christus prædicta non habuit ab initio;

ergo potuit, adeòque decuit ipsum illa mereri: quamvis enim utcumque deberentur ex vi Unionis hypostaticæ, nobilius tamen erat quòd simul deberentur ex merito ea quæ ab initio seu ante omnia Christo inesse non congruebat ob bonum nostrum.

Nec tamen ideo Christus simpliciter dicitur mortuus pro seipso: id enim simpliciter sonat redemptionem sui per passionem: quòd competit solis hominibus in statu naturæ lapsæ. Quamvis secundariò sicut pro seipso merita obtulit, sic & pro se ipso mortuus quodam modo dici queat.

Subtiliter autem observat Scotus d. 18. q. 1. n. 15. & crasse satis à Suarez & aliis censuratur (ut ait Cavellus *ibid. in Scolio*) Christum meruisse sibi gloriam corporis indirectè, quatenus meruit amotionem impediendi, ut sic redundaret gloria animæ in corpus, cum gloria corporis ab initio debita, & miraculosè ob nostrum bonum tantisper suspensa fuisset: ob quòd Scotus visum fuit Christum potius directè meruisse deficionem miraculi prohibentis redundantiam gloriæ in portionem inferiorem & in corpus.

s. III.

An & quid Christus meruerit Angelis?

DICO V. Christus valde probabiliter meruit gratiam & gloriam etiam Angelis, adeòque gratiam Adamo & Hevæ in statu innocentie. Ita Scotus passim cum Ruaro Tappero & Suarez disp. 42. sect. 1. Valentia & multis Recentioribus quòs refert & sequitur Tannerus disp. 1. q. 6. m. 178. contra Doctores communius ut refert & sequitur Smising Tract. 3. de Deo Vno disp. 6. num. 663. & seqq. Probatur Conclusio: quia supposito quòd Incarnatio quoad substantiam fuerit prædestinata ante peccatum, immo ante omnes creaturas (ut supra dictum est) facillimè explicatur, quomodo Christus potuerit mereri gratiam & gloriam etiam Angelis: nam quando Angeli sunt prædestinati ad gratiam & gloriam, jam supponebatur Christus ad illa prædestinatus, adeòque simili facilitate prædestinata erant merita Christi independentia à passibilitate carnis: ob quæ proinde Angelis prædestinata est gratia, immo etiam gloria, saltem in executione; id exigente dignitate Christi omnimò Capitis. Confirmatur: quia alioquin Christus valde imperfectè foret caput Angelorum, ob exiguum in illos influxum, scilicet accidentalium gloriæ & gaudii: quòd tamen in illos etiam influit B. Virgo, quæ equidem non dicitur caput Angelorum, quan-